

A MAGYAR PARAZITOLÓGUSOK TÁRSASÁGA ELNÖKSÉGÉNEK
65. sz.
TÁJÉKOZTATÓJA
2018. május

I. A SZERVEZETI ÉLET HÍREI

Elnökségi ülés 2017. szeptember 11-én:

Az elnökség kialakította a tervbe vett KOTLÁN emlékülés programját, és áttekintette az ezzel kapcsolatos teendőket.

FARKAS professzor felvetette, hogy érdemes lenne a társaság székhelyét és archívumát Budapestről új helyre telepíteni. Szeged és Mosonmagyaróvár is szóba jött, végül a Szegedi Tudományegyetemre esett a választás, amivel DÓCZI Ilona titkárunk munkahelyi főnöke is egyetértett.

Az elnökség elfogadta KASSAI Tibor javaslatát egy KOTLÁN professzor emlékét felidéző kiadvány előállítására a KOTLÁN emlékülés idejére. Az „Üzenet a múltból...” c. kiadvány Kotlán professzor két előadásának szövegét tartalmazza. KASSAI Tibor vállalta a kiadvány megszerkesztését.

Az ülésen részt vett MEZEINÉ ÁDÁM Veronika, társaságunk új könyvelője és ügyintézője. Javasolta, hogy tegyük lehetővé a személyi jövedelemadó 1%-ának az MPT bankszámlájára való befizetését. Az elnökség a javaslatot elfogadta, és ügyintézőnket megbízta a szükséges intézkedések megtételével. Az elnökség közeli feladata az MPT számviteli szabályzatának a megalkotása.

Az elnökség elfogadta az elnöknek azt a javaslatát, hogy célszerű lenne a következő közgyűlés elé terjeszteni a társaság titkára címnek főtitkárrá való megváltoztatását.

Az elnöknek azt a javaslatát, hogy társaságunk nyisson kaput a növényparazitológusok felé is az elnökség nem tartotta időszerűnek.

Az elnökség döntött a társaság emlékermének adományozására beérkezett javaslatokról.

Elnökségi ülés 2017. november 3-án:

Az elnökség értékelte az október 3-án megtartott KOTLÁN emlékülés tapasztalatait. Megfelelő módon eleget tettünk a kerek KOTLÁN évfordulóról való megemlékezés kötelezettségének. Ha azonban a mostani fél napos rendezvényt összehasonlítjuk a 10 évvel ezelőtt tartott egész napos KOTLÁN emléküléssel, szembe tűnik, hogy mostanra feltűnően csökkent a vállalkozó kedv előadások tartására, és a részvétel iránti érdeklődés is erősen lecsökkent. Ez olyan figyelmeztető jel, amelyen a parazitológia hazai helyzete és jövője iránt felelősséget érző kollégáknak érdemes alaposan elgondolkozniuk.

Társaságunk 2017 májusában pályázati felhívást tett közzé a Kotlán-díj 2017. évi elnyerésére. A beküldés határideje október 31. volt. A beérkező pályázatok elbírálására az elnökség FARKAS Róbert, KASSAI Tibor és PAPP László összetételű bíráló bizottságot kért fel.

Az elnök javasolta a II. Magyar Parazitológiai Workshop megrendezését humán orvosok és agrármérnökök bevonásával. Javasolt témakörök: zoonózisok és klímaváltozás, valamint új vektorok megjelenése hazánkban. Az elnök vállalta, hogy kezdeményezi egy, a Magyar Zoonózis Társasággal közös tudományos rendezvény szervezését 2018-ban.

Az elnökség foglalkozott a munka hatékonyságát érintő feladatvállalás, munkafegyelem és kommunikáció kérdéseivel.

A titkár beszámolt arról, hogy az 1%-os SZJA felajánlás fogadásának a lehetőségét csak jövőre lehet elintézni.

Az elnökség felkérte ESZTERBAUER Editet és BOZÓ Csabát az MPT magyar nyelvű honlapjának folyamatos gondozására és frissítésére.

Az elnökség foglalkozott a 2018. február 20-ára tervbe vett közgyűlés előkészítésével.

Közgyűlés 2018. február 20-án:

A Magyar Természettudományi Múzeum Semsey Andor termében, 29 fő részvételével megtartott közgyűlés programja 4 szakelőadás meghallgatásával kezdődött. Ezek után, a közelmúltban elhunyt SEY Ottó professzorral való megemlékezést követően került sor az MPT elnökének, titkárának és a számvizsgáló bizottság elnökének a beszámolóira, melyeket a közgyűlés elfogadott (e beszámolók elérhetők az MPT honlapján). A közgyűlés egyhangúlag elfogadta az elnöknek azt a javaslatát is, miszerint az MPT székhelyét a társaság ügymenetének egyszerűsítése érdekében helyezük át Budapestről Szegedre (6791 Szeged Réti u. 2.). A közgyűlés elfogadta az elnök javaslatát a társaság titkára címnek főtitkári címre történő módosítására, ami jobban kifejezi e tisztségnek az MPT működésében betöltött fontos szerepét.

Elnökségi ülés 2018. április 9-én:

Az elnökség értékelt a február 20-ai közgyűlés tapasztalatait. A közgyűlés társaságunk működéséhez kedvező feltételeket teremtő fontos határozatokat hozott.

Az elnök javaslatára az elnökség tervbe vette II. Parazitológiai Workshop megrendezését 2018 második felében. E rendezvény fő témája lenne a parazitológia oktatásának a helyzete a graduális és a posztgraduális orvostudományban. Ennek előkészítése mielőbbi széles körű kapcsolatfelvételt tesz szükségessé az orvosi mikrobiológiai oktatási egységekkel. Felelősök: EGRI Borisz, DÓCZI Ilona, KUCSERA István, SUGÁR László és BOZÓ Csaba.

Határozat született az MPT elnökségi tájékoztató új számának májusban való megjelentetéséről. Felelős: KASSAI Tibor.

Az MPT tagnyilvántartásának aktualizálása. Társaságunk főtitkára arra kéri az alább megnevezett tagtársakat, hogy – amennyiben MPT tagságukat meg akarják tartani – legyenek szívesek felvenni vele a kapcsolatot postai úton (6791 Szeged, Réti u. 2.) vagy email-ben (doczi.ilona@md.u-szeged.hu) adategyeztetés és adatpótlás céljából: Dr. ALADICS Sándorné, Dr. BACSADI Árpád, Dr. BODÓ Szilárd, BONDINÉ Dr. VIDOR Éva, Dr. CSERE István, Dr. GALLOVICH Erzsébet, GYÁRFÁSNÉ VINCZE Beáta, Dr. GYŐRI Emese Ottília, Dr. KOLESZÁR István, KOVÁCS Alexandra, Dr. KOVÁCS Szilvia, Dr.

KÖVES László, Dr. KRIZSÁN Gergely, MÉSZÁROS Boglárka, Dr. MONÁR Attila, NAGY Balázszné, NAGY Henriette, Dr. NYOMÁRKAY István, Dr. PÁSZTOR Irina, RÁTHONYI László, Dr. SZEDERKÉNYINÉ OZOLI Helga, SZEGLETES Péterné, SZIGETI Annamária, THIERNÉ Dr. PROHÁSZKA Márta, Dr. TOMCSIK József, Dr. VARGA Zsolt, Dr. VARJAS László és VITÉZ József Péter. Az email-cím megadása csökkenti a társaság postaköltségeit, és lehetővé teszi a gyorsabb információtovábbítást. Kérjük, hogy azok a tagtársak, akik olvassák ezt a felhívást, továbbítsák kérésünket az általuk ismert névsorbéli személyeknek! **Az egyeztetést 2018. május végéig szíveskedjenek elvégezni.** (Csányiné Dr. Dóczi Ilona)

Az MPT taglétszáma 2017. december végén 126 fő. 34-en nem rendezték múlt évi tagdíjukat.

Az MPT új tagjai: Dr. KOPCSÁNDI Csabáné gyógyszerész, Levél; KOPCSÁNDI Stefánia egyetemi hallgató (környezetgazdálkodási agrármérnök), Levél; Dr. VASHEGYI Ildikó biológus, Budapest.

Társaságunk 2017-ben az MTA-tól, a Topigs Norsvin Kft.-től és a Ceva-Phylaxia Zrt.-től kapott anyagi támogatást. Köszönjük!

Hírek az MPT honlapjáról. Honlapunkon új tartalommal frissültek a Rendezvények, a Szakirodalom, a Sajtószoba és a Linkek menüpontok. Ezúton hívjuk fel minden tagtárs figyelmét arra, hogy a honlapon megjelentetni kívánt információkat, a szakterületünket érintő érdekes híreiket küldjék el ESZTERBAUER Edit címére: eszterbauer.edit@agrar.mta.hu.

II. SZEMÉLYI HÍREK

Megrendülten búcsúzunk elhunyt két kiváló parazitológus kollégánktól.

Dr. MÁRTONFFY Andrásné Dr. JANKÓ Mária (1926-2018), az Országos Közegészségügyi Intézet Parazitológiai osztályának nyugalmazott osztályvezető főorvosa, életének 92. évében elhunyt. 1952 óta dolgozott az OKI Parazitológiai osztályán. Az osztály vezetője volt 1972-től 2001-ben történt nyugdíjba vonulásáig. Különösen a *Giardia lamblia*, *Trichomonas vaginalis*, *Toxoplasma gondii*, valamint a vér- és szöveti parazitózisok diagnosztikájának korszerűsítésében kifejtett tevékenységének volt kimagasló jelentősége. Éveken át tagja volt a Mikrobiológiai Szakmai Kollégiumnak, az MPT elnökségének és a *Parasitologia Hungarica* szerkesztőbizottságának. Oktatói tevékenységét a Semmelweis Orvostudományi Egyetem 1983-ban címzetes egyetemi docens cím adományozásával ismerte el. Tudományos munkásságát 18 könyvfejezet, illetve 50 közlemény reprezentálja. Elnyerte az Érdemes orvos címet (1978), a Magyar Higiénikusok Társaságának Fodor József Emlékérmét (1985), az MPT Emlékérmét (1987) és a Pro Sanitate Emlékérmét (2000).

Dr. SEY Ottó (1936-2017) Szegeden szerzett tanári oklevelet. 1960 és 1961 között a kapuvári gimnázium biológia tanára volt. 1963-tól az állattan tanára, adjunktusa, majd docenseként oktatott a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetemen. 1988-tól a keszthelyi Pannon Agrártudományi Egyetem tanszékvezető tanára, 1992 és 1999 között a Kuvaiti Egyetem, majd hazatérése után, korábbi munkahelye, a pécsi egyetem állattani tanszékének professzora volt. 1999-ben megkapta az MTA Doktora címet. A bendőmétélyek (Amphistomida) kutatása terén kifejtett sokrétű munkásságával e csoport egyik nemzetközileg legelismertebb szakértőjévé vált. Alapító tagja volt társaságunknak. A Magyar Zoológusok Társaságának, a Magyar Ökológusok Tudományos Egyesületének, a Nemzeti Kutatási Alap Bizottságának tagjaként, az Indiai Parazitológusok Társaságának pedig külső tagjaként tevékenykedett. 1991 és 1993

között a *Parasitologia Hungarica* szerkesztőbizottságának is tagja volt. 2017. december 25-én, 81 éves korában bekövetkezett haláláig Sopronban élt.

EGRI Borisz professzort, társaságunk elnökét, a *European Scientific and Industrial Consortium* (München) 2017. szeptember 10-én Clement Timirjazew éremmel tüntette ki.

FARKAS Róbert professzornak a május 3-4-én Brüsszelben, a BSPP, ISP, BAVP és EVPC együttes ülésén való részvételét társaságunk 100e Ft-tal támogatta.

III. A HAZAI SZAKMAI ÉLET HÍREI

Kotlán emlékülés. KOTLÁN Sándor akadémikus születésének 130., halálának 50. évfordulójáról társaságunk egy emlékülés keretében emlékezett meg, amelynek a megrendezésére 2017. október 3-án, az Állatorvostudományi Egyetem aulájában, mintegy 50 fő részvételével került sor. Az emlékülés az MPT elnökének, EGRI Borisz professzornak az üdvözlő szavai után SÓTONYI Péter rektor úr megnyitó referátumával vette kezdetét. Ő tisztelettel emlékezett KOTLÁN professzorra, aki állatorvosképző tanintézetünkben létrehozta a parazitológiai tanszéket, és a tanári kar nagy tekintélyű tagjaként 45 éven át oktatta a parazitológiát, 43 éven át pedig az állattant is.

Ezt követte a volt munkatárs, KASSAI Tibor professzor emeritus előadása, aki áttekintette a jubiláns pályafutását, kiemelve KOTLÁN professzor iskolateremtő érdemeit a zoológiai, az orvosi-állatorvosi és az ökológiai aspektusokat egyesítő komplex, modern magyar parazitológiai tudomány megteremtésében. Kotlán professzor etalon értékű két művében megírta a magyar állatorvosképzés történetét, állatorvosi szaklapok igényes szerkesztőjeként pedig meghatározó szerepe volt a modern magyar állatorvosi szaknyelv kialakulásában. Szuggesztív, hivatásának és a tudománynak élő, puritán, feddhetetlen jellemű, tiszta ember volt, élete és munkássága ma is példa értékű. (Az emlékelőadás szövege elolvasható az MPT honlapján.)

Ez után társaságunk bronz emlékérmének az átadására került sor az MPT és szakterületünk szolgálatában szerzett érdemeik elismeréséül RÓZSA Lajos (ajánlók: Egri Borisz és Kassai Tibor) és SZÉKELY Csaba (ajánló: Farkas Róbert) tagtársak részére.

FOK Éva előadásában „széljegyzetet” fűzött KOTLÁNnak a humán filariidosis hazai előfordulásáról 1951-ben megjelent cikkéhez. Szünet után az emlékülésre bejelentett 15-perces szakelőadások következtek. RÓZSA Lajos és munkatársai kongói pironok és viperák *Pentastomida*-fertőzéseivel összefüggő humán szemészeti vonatkozásokról, FLAISZ Barbara a madaraknak a kullancsok és az általuk közvetített kórokozók terjesztésében játszott szerepéről, SZŐKE Krisztina denevérek ektoparazitáiból kimutatott élősködőkről, HERCZEG Dávid a Hortobágyi Nemzeti Parkban gyűjtött békák fégfertőzöttségét felmérő vizsgálatokról, DEZSÉNYI Balázs az ember *Strongyloides*-fertőzöttségéről, KUCSERA István és munkatársai pedig *Dirofilaria repens* okozta pulmonalis humán fertőzöttség egy esetéről tartottak beszámolót. Ez után került sor az egyetem parkjában lévő KOTLÁN szobor megkoszorúzására.

Az emlékülés záróeseményeként az MPT egy hangulatos fogadáson látta vendégül a résztvevőket az egyetem Hallgatói Centrumában. Az emlékülés résztvevői magukkal vihették az MPT kiadásában „*Üzenet a múltból...*” címmel megjelent 14-oldalas füzetet, amely

KOTLÁN Sándor professzor 1960-ban, illetve 1963-ban elhangzott két előadásának a szövegét tartalmazta. (E kiadvány szövege is elérhető az MPT honlapján.)

Kotlán emlékszoba. A jubileumhoz kapcsolódó esemény volt a Kotlán-emlékszoba felavatása az Állatorvostudományi Egyetem parazitológiai tanszékén 2017. május 17-én. Dr. KÁVAI Annamária örökösének, dr. HORVÁTH Irén állatorvos kolleganőnek köszönhetően ugyanis a tanszék birtokába kerültek a Kotlán-hagyaték egyes tárgyi emlékei. Ennek folytán vált lehetővé egy emlékszoba berendezése a tanszéken, KOTLÁN professzor otthoni íróasztala, széke, írógépe, mikroszkópja, néhány használati tárgya, kitüntetései és oklevelei felhasználásával. Az örökhagyó végakarátának megfelelően KOTLÁN professzornak a Farkasréti temetőben lévő síremlékére felkerült KÁVAI Annamária neve is, a hátoldalára pedig az a Tacitustól származó latin nyelvű idézet, amelyet KOTLÁN professzor még életében feleségének és édesapjának a sírkövén is elhelyeztetett. (Kassai Tibor dr.)

Kotlán Sándor professzor irathagyatékát az örökös dr. HORVÁTH Irén kolleganő átadta a Magyar Parazitológusok Társaságának. Az anyagot az MPT az elmúlt évben archiválás végett az Állatorvostudományi Egyetem Hutýra Ferenc Könyvtár, Levéltár és Múzeum gondjaira bízta. Az átadott anyagban hivatalos és szakmai dokumentumok mellett magánleveleket, feljegyzéseket, naplórészleteket, fényképeket is találhatunk. Tanulmányozásukkal nemcsak a tanár és tudós KOTLÁN professzorról tudhatunk meg még többet, részben eddig nem ismert részleteket, hanem a mögötte megbúvó emberhez is közelebb kerülhetünk. A gazdag anyagról darabszintű jegyzék készült, ezért könnyen kutathatóvá vált. A hagyaték anyaga a levéltárban a 168. fond alatt található. A kutatás rendjéről az érdeklődők a könyvtár honlapján tájékozódhatnak. (Bozó Bence Péter levéltáros)

A Kotlán-díj 2017. évi elnyerésére az MPT által 2017 májusában kiírt pályázatra egyetlen pályamunka érkezett az elnökséghez. Az elbírálására felkért 3 tagú bizottság a pályamunkát annak alacsony szakmai és stiláris színvonala miatt nem tartotta alkalmasnak a Kotlán-díj odaítélésére.

Akadémiai beszámolók. Az MTA Állatorvos-tudományi Bizottsága és az Állatorvostudományi Egyetem Doktori Iskolája szervezésében, az egyetem élettani tantermében, 2018. január 24-én-én került sor az elmúlt év kutatási eredményeit áttekintő, hagyományos, év eleji beszámoló ülések parazitológia és halkórtan szekciójába bejelentett 8 előadás megtartására. Az előadások összefoglalói ESZTERBAUER Edit és SRÉTER Tamás szerkesztésében megjelentek a *Magyar Állatorvosok Lapja* 2018. 140. 3. (márciusi) számának 188-192. oldalán.

Az ESCCAP magyarországi szervezete – „Társállatok Parazitáival foglalkozó Tudományos Tanácsadó Egyesület” (TPTTE) – honlapja (<http://www.esccaphungary.hu/>) fejlesztésének köszönhetően 2017 tavaszától már magyar nyelven olvashatók az ún. Modular Guide-ok (MG1 és MG3), amelyek a kutyák és macskák fontosabb férgei és külső élősködői elleni védekezési irányelvek rövidített, színes ábrákkal kiegészített változatát tartalmazzák. Ugyanitt megtalálható továbbá a „Hogyan védjük a társállatokat a parazitáktól” című, az állattartók tájékoztatását célzó ún. ajánlás. Ezek az ismeretterjesztő anyagok letölthetők és terjeszthetők. A TPTTE működésének támogatására sikerült megnyerni a Ceva-Phylaxia Zrt., a Zoetis Hungary Kft. és a Bayer Hungary Kft. magyarországi partnereket, így lehetővé válik az ESCCAP különféle irányelveinek (GL1-7) magyar nyelvre történő fordítása és a honlapon való terjesztése. (Fok Éva dr.)

FARKAS Róbert az ÁTE aulájában 2017. október 25-én tartott Országos Állatorvos Napon „A klímaváltozás befolyásolja-e a paraziták hazai előfordulásait?” címmel tartott előadást.

FOK Éva a Magyar Állatorvosi Kamara (MÁOK) Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szervezete kiemelt rendezvényén, Nyírpazonyban, 2017. október 28-án két előadást tartott „Társállatok szívférgessége”, valamint „Paraziták okozta újabb kihívások és információk a kisállatpraxisban” címmel.

A MÁOK Győr-Moson-Sopron megyei szervezetétől kapott meghívásnak eleget téve FOK Éva 2017. november 11-én, Sopronban, a „Manninger Napok” továbbképző rendezvényen előadást tartott „A macska páciensek gyakoribb és titkos parazitái, valamint az ezek okozta veszélyek” címmel.

FOK Éva „Parazitológiai kihívások a kisállatok szemészeti vizsgálata során” címmel tartott előadást a Magyar Állatorvosok Világszervezete Kassán, 2017. november 17-18-án rendezett konferenciáján.

Wikipédia. Megújult a magyar Wikipédia „parazitológia” című szócikke: <https://hu.wikipedia.org/w/index.php?title=Parazitológia> A wiki-szabályok értelmében a szerzők személye ismeretlen, legfeljebb az IP címük vagy user-nevük látható. Az új, erősen kibővített szöveg ismerteti a parazitológia céljait és részterületeit, a történetét Francesco REDI-től napjainkig, a magyar parazitológia történeti gyökereit GENERSIK Antaltól kezdődően, az MPT-t, a tudományterület helyzetét a magyar felsőoktatásban, a hazai intézményeket, a fontosabb nemzetközi szakfolyóiratokat és a hazai tankönyveket. A szócikket természetesen bárki átírhatja, törölhet belőle, vagy bármit hozzáírhat, de a változtatások csak az adminisztrátorok jóváhagyása után jelenhetnek meg. A szócikkek (illetve előző változatainak) az elmúlt évben mintegy 1300 olvasója volt. (Rózsa Lajos dr.)

Az ÁTE parazitológiai tanszékének tevékenységéhez kapcsolódó esemény volt, hogy MAJOROS Gábor kezdeményezésére megvalósult a *Theodoxus prevostianus* védett vízi csigafaj visszatelepítése egy olyan élőhelyre, ahol ez az egészen ritka faj korábban élt. A világon összesen 3 helyen élő csigafaj magyarországi élőhelyeinek száma ezzel megduplázódott, így több remény van a megmentésére. Az eseményről a médiában és szakfolyóiratban (*Journal of Molluscan Studies*, 2017:1) számoltak be.

Az Állatorvostudományi Egyetem Parazitológiai és Állattani Tanszékének hírei
(Farkas Róbert dr. összeállítása)

FARKAS Róbert tanszékvezetői megbízása 2017. június 30-án lejárt. Az Állatorvostudományi Egyetem rektora megbízta, hogy 2017. július 1-jétől egy éven át, mint kurátor lássa el a tanszék felügyeletét.

Az Állatorvostudományi Egyetem kiválósági programjában a megjelent publikációk alapján értékelték a 2017-ben nyújtott egyéni kutatói teljesítményeket. A Parazitológiai és Állattani Tanszék munkatársai sikeresen szerepeltek, mivel a tíz díjazott közül öt a tanszékről került ki.

JUHÁSZ Alexandra a Campus Mundi pályázattal elnyert ösztöndíja révén, 2017 nyarán 6 hetet töltött a londoni Kingston University Molekuláris Parazitológiai Laboratóriumában, ahol a *Schistosoma turkestanicum* vérmételyfaj kutatásával foglalkozva elsajátította a korszerű DNS-vizsgálatok legfontosabb módszereit. Különös véletlen folytán, alkalma volt részt venni

egy Londonban megfigyelt cercária dermatitisz járvány kiváltó okainak tisztázásában, és hasznosíthatta a mételylárva kimutatása terén szerzett korábbi tapasztalatait. Nem kis részben ennek köszönhetően még szorosabb kapcsolatba került a parazitológiai tanszék és a Kingstoni Egyetem laboratóriuma, újabb kutatások és kölcsönös látogatások elősegítése érdekében.

2017. augusztus 17. és szeptember 4. között a tanszék vendége volt a londoni Kingston University PhD hallgatója, Camilla ELDRIDGE, aki a *Schistosoma turkestanicum* vérmétely élőhelyén, Gemencen és a tanszék laboratóriumában végzett vizsgálatokat a mételylárva köztigazda csigáinak és a mételylárva életfeltételeinek a tanulmányozása céljából.

FARKAS Róbert az európai VectorNet program keretében 2017 augusztusában Peter VOLF prágai kutatóval lepkeszúnyog csapdázásokat végzett a Dunántúl északi részén.

2017 szeptemberétől MOLNÁR Attila kárpátaljai biológus a határon túliak számára meghirdetett PhD ösztöndíjjal „A sünök szerepe a kullancsok és az általuk terjesztett kórokozók járványtanában” címmel PhD tanulmányait végzi a tanszéken. Témavezetője: Földvári Gábor.

FARKAS Róbertet 2018. január 12-én újabb 5 évre az Állategészségügyi Igazságügyi Szakértői Testület tagjává választották.

2018. február 6-án SZEKERES Sándor PhD műhelyvitája sikeresen lezajlott.

2018. február 14-én JUHÁSZ Alexandra PhD műhelyvitája sikeresen lezajlott.

2018. április 4-én sikeresen lezajlott FLAISZ Barbara PhD értekezésének nyilvános vitája. Témájának címe: „Madarak szerepe a kullancsok által terjesztett kórokozók járványtanában”. (Témavezető: Hornok Sándor).

A tanszék munkatársainak az irányításával az alábbi TDK-dolgozatok készültek 2017-ben:
GRIMA Andrea: Molecular investigation of ectoparasites from Malta. Témavezető: Hornok Sándor.

CSIZMADIA Ádám: A vastagbélférgesség elleni védekezés vizsgálata Pest megyei lovardákban. Témavezető: Farkas Róbert.

MAG Viktória: A *Dirofilaria*-fajok hazai elterjedtségének vizsgálata kutyákban. Témavezető: Farkas Róbert.

MEGÁLL Andrea: Hazai vadászkutyák vektor-borne fertőzöttsége. Témavezető: Farkas Róbert.

A tanszéken Majoros Gábor témavezetésével az alábbi szakdolgozatok készültek 2017-ben:
PÁLMAI Edina: Vízi csigák tenyésztése SPF állományok kialakítása és kísérleti fertőzések céljából.

MOTYOVSZKI Nelli: A juhok albendazolos kezelésének vizsgálata.

MYKLEBUST Andrea: *Angiostrongylus vasorum* infection in Norway.

Akadémiai beszámolón elhangzott előadás:

JUHÁSZ Alexandra és MAJOROS Gábor „A *Schistosoma turkestanicum* vérmétely magyarországi köztigazdájának vizsgálata”.

A Széchenyi István Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszer-tudományi kara Állat-életteni és Állat-egészségtani Intézeti Tanszékének hírei
(Egri Borisz dr. összeállítása)

EGRI Borisz „Univerzális csipők (avagy, ahogy a púpos-, a dalos-, a foltos-, és az aranyló szúnyogok, valamint a szarvas kullancslégy lejtéle táncát)” címmel a „Kutatók éjszakáján”, 2017. szeptember 29-én tartott előadást Mosonmagyaróváron.

EGRI Boriszt 2018. január 12-én az Állategészségügyi Igazságügyi Szakértői Testület tagjává nevezték ki.

EGRI Borisz „Kutya-macska-ember intimitások (avagy a tévedések szomorújátéka)” címmel, kedvenc állataink gyakoribb parazitózisairól, közel 400 fős hallgatóság előtt tartott előadást a mosonmagyaróvári Nyugdíjas Egyetemen 2018. március 22-én.

Az MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Állatorvos-tudományi Intézet, Halkórtan és Parazitológia Témacsoport hírei

SZÉKELY Csaba dr. átmeneti akadályoztatása miatt a témacsoporttól híryanag nem érkezett.

Az MTA Agrártudományi Kutatóközpont, Állatorvos-tudományi Intézet, Halparazitológia Témacsoport hírei
(Eszterbauer Edit dr. összeállítása)

A témacsoport létszáma tavalyhoz képest egy fővel bővült. 2018 márciusában ZSIGMOND Gergely frissen végzett okleveles állatorvos kezdte meg kutatómunkáját tudományos segédmunkatársi munkakörben. Jelenleg a témacsoport négy kutatóból és kétfős technikai személyzetből áll, és két NKFI alapból finanszírozott kutatási projekten dolgozik.

ESZTERBAUER Edit és HERCZEG Dávid részt vettek a 2017. június 14-15. között Szarvason megrendezett XLI. Halászati Tudományos Tanácskozáson. ESZTERBAUER Edit előadásában az ikrakárosító parazitikus gombák ellen kidolgozott kezelési eljárás félüzemi kipróbálásának eredményeiről számolt be.

ESZTERBAUER Edit részt vett az észak-írországi Belfast-ban 2017. szeptember 3 és 9. között megtartott 8th International Conference on Diseases of Fish and Shellfish nemzetközi konferencián. A témacsoport aktuális kutatási eredményeit három poszteren mutatta be.

2017 decemberében HERCZEG Dávid *summa cum laude* minősítéssel, sikeresen megvédte doktori disszertációját a Debreceni Egyetem Juhász-Nagy Pál Doktori Iskolában. Doktori témája: Parazitáltság, fajösszetétel és ploiditás vizsgálata a *Pelophylax esculentus* fajkomplexen.

A 2018. január 24-én megrendezett akadémiai beszámolón SIPOS Dóra az eltérő patogenitású nyálkaspórák halélősködők gazdafajlagosságának legújabb kísérleti eredményeiről tartott előadást.

A témacsoport, 8 résztvevős konzorcium tagjaként, 4 éven át dolgozott az NKFI alapból finanszírozott, célzott alapkutatói és alkalmazott kutatói feladatokat magába foglaló

AQUAFUTURE projektben. A projekt megvalósítási szakasza 2017. december 31-én zárult. A projekt számos, az akvakultúra ágazat számára fontos technológiai fejlesztést valósított meg, amikről további információ a www.aquafuture.hu oldalon érhető el.

Az érdeklődők a http://aoti.agrar.mta.hu/hu/halparazitologia_temacsoport honlapon bővebb tájékozódást szerezhetnek témacsoportunkról.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság, Nemzeti Parazitológiai Referencia Laboratórium hírei
(Sréter Tamás dr. összeállítása)

SRÉTER TAMÁS, mint a hazai Nemzeti Parazitológiai Referencia Laboratórium (NPRL) vezetője, részt vett Rómában az Európai Unió Parazitológiai Referencia Laboratóriuma (EUPRL) által az NPRL-ek számára szervezett ülésen 2017. május 18–19-én. A rendezvényen a hazai *Trichinella* jártassági körvizsgálatok tapasztalatairól számolt be.

A laboratórium, mint NPRL, eredményesen vett részt az EUPRL által 2016-ban szervezett *Trichinella*, *Echinococcus* és *Anisakis* jártassági körvizsgálatokon.

A laboratórium új munkatársa SZEKERES Sándor biológus, aki jelenleg az Állatorvostudományi Egyetemen van doktorjelölti státuszban.

A parazitológiai laboratórium éves nettó árbevétele az elmúlt évekhez hasonlóan alakult (22,6M forint).

Hírek a méhek világából
(Békési László dr. összeállítása)

Az I. Méhészeti és Méhegészségügyi Konferenciát 2018. január 10-én rendezték meg Budapesten, az Állatorvostudományi Egyetem aulájában. A több mint 300 szakember (állatorvos, méhegészségügyi felelős és méhész) részvételével lezajlott konferencián FARKAS Róbert „A méhek paraziták okozta bántalmaival kapcsolatos ismeretek az Európai Unióban és hazánkban,„ címmel tartott előadást. BÉKÉSI László többek között a *Varroa destructor* atka immun-suppresszív hatásáról, CSABA György pedig e legjelentősebb méhparazita életciklusával kapcsolatos, újabban felismert tudományos eredményekről, illetve ezek lehetséges következményeiről tartott előadást.

A Bayer cég itt mutatta be a varroa atka elleni legújabb készítményét, a PolyVar Yellow-t, ami ezen a területen eddig nem alkalmazott gyógyszer-applikációt képvisel. Az atkával fertőzött méhek a flumethrin-nel impregnált műanyag-csíkon elhelyezett lyukakon át (varroa-gate) járhatnak ki és be a kaptárba, így történik meg a szerrel való érintkezésük.34-en

Az Országos Közegészségügyi Intézet Parazitológiai osztály hírei
(Kucséra István dr. összeállítása)

KUCSERA István és munkatársai egy magyarországi trichinellosis járványról poszteren számoltak be a Cost Action Euro Food-Borne Parasites program konferenciáján: Róma, 2017. május 16-17. http://www.cost.eu/COST_Actions/fa/FA1408

KUCSERA István „Malária – a laboratóriumi diagnosztika aktuális kérdései” címmel előadást tartott a Kórházhygiénés és Járványügyi Felügyeleti Főosztály által a megyei kormányhivatalok és a járási hivatalok járványügyi feladatokat ellátó munkatársai számára szervezett munkaértekezleten, Budapesten, 2017. május 24-én.

KUCSERA István „Enterális protozoonosisok és helminthosisok laboratóriumi diagnosztikája” címmel előadást tartott az OEK „Az enterális diagnosztika elméleti alapjai és javasolt hazai gyakorlata” című kreditpontos továbbképzése keretében, Budapesten, 2017. szeptember 12-én.

KUCSERA István meghívott előadóként „Detection of *Blastocystis* spp. in human faeces using three methods” c. előadással vett részt a „51st Days of Preventive Medicine, International Congress” nevű konferencián: Niš, 2017. szeptember 26-29.

KUCSERA István részt vett a COST Action TD1302 European Network on Taeniosis/Cysticercosis, CYSTINET által szervezett találkozón: Athén, 2017. október 23-25. http://www.cost.eu/COST_Actions/fa/TD1302

KUCSERA István a COST Action FA1408, EURO-FBP Meeting WG1-WG4 programnak a “Cost-benefit analysis in a One Health approach; toxoplasmosis as an example” workshopján vett részt a hollandiai Bilthovenben, 2018. január 23-24-én. http://www.cost.eu/COST_Actions/fa/FA1408

A Szegedi Tudományegyetem SZ-GYAKK Klinikai Mikrobiológiai Diagnosztikai Intézet Parazitológia Részlegének hírei
(Csányiné Dóczy Ilona dr. összeállítása)

CSÁNYINÉ Dr. DÓCZI Ilona részt vett a Lányi Béla Tudományos Napon Budapesten, melyen „Ritka (?) parazitózisok” címmel előadást tartott 2017. február 21-én.

CSÁNYINÉ Dr. DÓCZI Ilona előadást tartott az MTA Biológiai Tudományok Osztályának Mikrobiológiai Osztályközi Tudományos Bizottsága és a Magyar Mikrobiológiai Társaság Tudományos Ülésén Budapesten 2017. április 27-én „Fejlesztés alatt álló, új generációs vakcinák” címmel, melyben a malária elleni vakcina is szóba került.

2017. május 18-án került sor a XXIII. Primer Prevenció Fórum: „Egészségtudatosság táguló világunkban” c. rendezvényre Budapesten, melyen CSÁNYINÉ Dr. DÓCZI Ilona „Háziállatokról terjedő emberi betegségek” című előadását mutatta be.

A kártevőirtás hírei
(Bajomi Dániel dr. összeállítása)

A Magyar Kártevőirtók Országos Szövetsége (MaKOSZ) XXVII. Országos Konferenciája 2017. november 7-8-9-én került megrendezésre. A 16 magyar és 3 külföldi előadás közül jelentősebbek voltak dr. ERDŐS Gyula és dr. SZLOBODNYIK Judit előadása az egészségügyi kártevőirtószerekkel, valamint gázosítószerekkel végzett tevékenység szabályairól szóló 16/2017. (VIII. 7.) EMMI rendeletről, SZILÁGYI Jánosnak (*Bábolna Bio Kft.*) a rágcsálóirtó szerek engedélyezésében és forgalmazásában bekövetkezett változásokkal kapcsolatos előadása, valamint dr. VAS Zoltán (*Magyar Természettudományi Múzeum*) darazsakkal kapcsolatos előadása. Patkányfogásra tenyésztett görényeket is bemutatottak.

A Magyar Szúnyogirtók Országos Szövetsége (MaSZOSZ) Országos Konferenciája megrendezésére 2018. március 13-án, Budapesten került sor, amelyen – más előadások mellett – a szúnyogirtás és az invazív szúnyogok magyarországi surveillance-ának 2017. évi tapasztalatairól DARIDA Viktória (OKI) és SZTIKLER János (EMMI Kórházhygiénés és Járványügyi Felügyeleti Főosztály) tartottak előadást.

A MaKOSZ XXVIII. Országos Konferenciáját 2018. október 16-18-án Inárcson, a Bodrogi Kúria Wellness Hotelben fogják megrendezni. A konferencia szervezéséről a <http://www.makosz.hu/rendezvenyek> oldalon található további információ.

IV. A NEMZETKÖZI SZAKMAI ÉLET HÍREI

FÖLDVÁRI Gábor és SZEKERES Sándor 2017 augusztusában részt vett az One Health 9th Tick and Tick-borne Pathogen Conference és 1st Asia Pacific Rickettsia Conference rendezvényen, az ausztráliai Cairnsben, ahol szerzőtársakkal közös kutatásaik eredményeiről 2 előadást és 1 posztert mutattak be.

HORNOK Sándor 2017. szeptember 11-13. között részt vett a görögországi Kréta szigetén fekvő Chaniában a COST TD1303 (EurNegVec) záró konferenciáján.

MAJOROS Gábor és JUHÁSZ Alexandra rész vett a dél-afrikai Skukuzában 2017. október 25-29. között megrendezett, a vadak parazitáival foglalkozó 3. világgongresszuson, ahol „Detection of *Schistosoma* eggs in droppings of game”, és „Searching for *Schistosoma* cercariae in water” címmel egy-egy előadást tartottak. A Krüger Nemzeti Parkban zajló rendezvényen több mint 150 parazitológus vett részt. Közülük sokan érdeklődtek az európai vérmétely-góc iránt, mert a trópusokon nagy problémát okozó bilharziózis terjedési lehetőségét látják a mérsékelt égövi schistosomák előfordulásában.

FÖLDVÁRI Gábor 2018. február 9-én részt vett a Network for Evaluation of One Health (NEOH) COST Action management committee ülésén Murciában, Spanyolországban.

FARKAS Róbert részt vett az EU ECDC és EFSA által támogatott VectorNet 2018. évi közgyűlésén, amelyet Antwerpenben tartottak 2018. február 27. és március 1. között.

2018. március 6-án FÖLDVÁRI Gábor meghívott előadóként vett részt a Česke Budejovice-i Parazitológiai Intézet kullancsokról rendezett ülésén.

FÖLDVÁRI Gábor 2018. március 27-én részt vett egy COST pályázat beadását előkészítő ülésen Münchenben.

V. MEGJELENT

Új könyv. Nagyon régi hiányt pótolta a MOLNÁR Kálmán és BASKA Ferenc szerzőpárostól 2017-ben megjelent HALBETEGSÉGEK című könyv, amelyet a Magyar Állatorvosi Kamara gazdasági társasága, a MÁOK Kft. adott ki és forgalmaz. A keménytető könyv B/5-ös méretű (160 x 230 mm), 168 oldal terjedelmű és 117 ábrával illusztrált. ISBN: 978-963-8852-28-1.

A könyv elsősorban a Halbetegségek tantárgyat tanuló egyetemi hallgatók és oktatóik számára íródott, mint segédanyag, azonban nagy hasznára lehet a halbetegségek diagnosztizálásában érdekelt állatorvosoknak, a haltenyésztést végző halgazdáknek, valamint hallal foglalkozó zoológusoknak is. A szerzőpáros magas szakmai szinten megírt, remek fotókkal illusztrált könyve a szakemberek számára nélkülözhetetlen ismereteket tartalmaz. Ára 5580 Ft. Megvásárolható, illetve megrendelhető a MÁOK Kft. irodájában (1078 Bp. István u. 11. fszt. 2.), ahol a könyv értékesítésével Varró Éva foglalkozik (Tel.: 1 413 2495, email: varro@maok.hu). A könyv megvásárolható az ÁTE jegyzet- és tankönyvboltjában is (1078 Budapest. István út 2).

MÁSİK KÖNYV. A Magyar Állatorvosi Kamara kiadásában április végén megjelent MAJOROS Gábor: „HELMINTOLÓGIAI KOMPENDIUM” című diagnosztikai útmutatója. A puhafedélű könyv A/4-es méretű, terjedelme 145 oldal, 395 kép és 26 ábra. ISBN: 978-615-5871-01-6.

A kézikönyv a helmintológia megértését és tanulását könnyíti meg. A hangsúly az elméleti alapokkal kiegészített gyakorlati ismereteken van. A parazitológia sajátos „terminus technicus”-ainak és a férgek bonyolult életciklusának magyarázata segíti a kórfolyamatok felismerését, értelmezését. A paraziták kimutatására szolgáló laboratóriumi vizsgálatok módja minden említett élősködő esetében szerepel.

A könyv ára: 5670 Ft. Megrendelhető, ill. megvásárolható a MÁOK Kft. irodájában (1078 Budapest, István u. 11. fszt. 2.), illetve az ÁTE jegyzet- és tankönyvboltjában (1078 Budapest, István u. 2.).

VI. KONGRESSZUSI NAPTÁR

2018. május 21-25. Košice, Slovakia. 13th Slovak and Czech Parasitological Days. „Parasites in the Heart of Europe 2”. További információ: <http://conpro.saske.sk/paradni2018/>

2018. július 5-7. Belgrade, Serbia. ESDA Congress. 6th European Dirofilaria and Angiostrongylus Days. További információ: erika.taravella@evsrl.it.

2018. szeptember 2-6. Prince Edward Island, Canada. 8th International Symposium on Aquatic Animal Health. További információ: <https://isaah2018.com/>.

2018. szeptember 5-8. Bucharest, Romania. ONE HEALTH The 2nd European Interregional Conference, Spiru Haret University. További információ: coman.ana_maria@yahoo.com.

2018. szeptember 13-14. Košice, Slovakia. 6th International Scientific Conference. "Infectious and Parasitic Diseases of Animals". További információ: alica.kocisova@uvlf.sk.

Az MPT címe: 6791 Szeged Réti u. 2.

Az MPT honlapja: <http://www.parazitak.hu>.